

ЗОЛОТА БДЖІЛКА

НАШИМ МАЛЯТАМ

ЗОЛОТА БДЖІЛКА

Упорядкувала

МАРІЯ ЮРКЕВИЧ

Відбитка з „Нашого Життя“

Ф И Л А Д Е Л Ф І Я 1959

КООПЕРАТИВА „БАЗАР“

Зміст

ВЕСНА

Б. Ельварт: Весняні води	3
О. Кобець: Хочу на волю	3
Л. Гаєвська-Денес: Весна іде	4
Н. Наркевич: Напровесні	4
Н. Наркевич: Лесіна квітка	5
О. Кобець: Про мудру лисицю і півня простака	7
Діма: Про неслухняне курча	8
Л. Бачинський: Суд лелек	9
Н. Наркевич: Леся та бджілка	10
Н. Наркевич: Пригоди котика Демка	11
Г. Чо.: Неслухняний Петрусь	12

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

М. С.: Тарасик	13
Н. Наркевич: Перша втеча Тараса	14

ВЕЛИКДЕНЬ

Н. Наркевич: Страсний Четвер	16
Чо.: Писанку писала	18

ДЕНЬ МАТЕРІ

О. Цегельська: Троянди для мамі	19
---------------------------------------	----

ЛІТО

Н. Наркевич: До човника	22
Л. Гаєвська-Денес: Біля ставка	23
О. Кобець: Візьми мене, вітре	24
Л. Л. Р.: Чому у стона такий довгий ніс?	25
Петрусь: Пригода в лісі	26
Л. Русова-Ліндфорс: Перстень	27
Н. Наркевич: Цікаве жученятко	30
П. Кізко: З сонцем я дружу	32
П. Кізко: Ой, люблю	32
Сак Саг: Мала помішниця	32

Обгортку виконав Василь Дорошенко, а ілюстрації
Христина Дохват і Христя Зелінська.

ВЕСНА

ВЕСНЯНІ ВОДИ

Знялись ми з моря парою,
Ходили влітку хмарою,
Туманом восени,

А взимку опалили ми
Сніжинками пухнатими
На землю з вишини.

Тепер із гір долинами
У бистру річку линемо,
Нас море знову жде.

Струмуємо, дзюркочемо
І всім сказати хочемо, —
Весна, весна іде!

Б. Ельварт

Переклала з англійського

Л. Петрушевська
Австралія.

ХОЧУ НА ВОЛЮ...

Любо, мило з вами, дітки,
А надворі — ще миліш...
Відчиніть дверцята клітки,
Хай і я дихну вільніш!

Бо надворі сонце грає,
Бо прийшла весна-красна:
Це ж вона весь світ вітає,
Це ж виспіває вона!

Йй назустріч полечу я
В золотаво-синю путь —
Аж де сонечко ночує,
Аж де праліси гудуть.

Сонце! Воле! Ясний світку!
Як же люблю вас вітати!...
Відчиніть! Не хочу клітки,
Хоч вона і золота!

О. Кобець

ВЕСНА ІДЕ

Медведиха цілу зиму
З медведятками малими
На морози не зважала,
У барлозі теплім спала.

І було їм там вигідно,
Зручно, затишно, спокійно,
Холод їм не дошкуляв,
І ніхто не турбував.

Тільки раз, якимсь, лисичка,
Яка мешкала тут близько,
Приходила попитати
У сусідів, що чувати.

Та ще зайчик довгоногий
Пробігав біля барлога;
Гукав у вікно що-сили,
Щоб погрітися пустили.

Та медведі міцно спали,
На сусідів не зважали;
У міцному сні сопли,
І на ввесь барліг хропли.

І не знали, і не чули,
Як зима уже минула.
Сонце з неба засміялось,
І зима втекла, злякалась...

Сніг розтанув, рівчачками
Біжить в річку між полями.
Теплий вітерець повіяв,
В лісі проліски посіяв.

Гукнув зайчик до лисички:
— Вже весна іде, сестричко!
Ти медведів не стрічала?
Невже сплять ще, не вставали?

Ходім разом до барлога
Та розбурхаєм їх троха!
І побігли вдвох хутенько,
Стрибаючи веселенько.

От прибігли, разом стали,
І весело загукали:
— Гей, медведі, годі спати,
Йде Весна, пора вставати!

Медведиха крик почула,
Вікно хутко відімкнула,
Хотіла гостей нагнати,
Щоб не заваджали спати.

Та почула спів пташиний,
І весняний дух лагідний, —
Сама зразу злагідніла,
До гостей заговорила:

— Любі гостоньки, вітайте!
Лиш хвилину почекайте.
Я дітей з коліски вийму,
І з барлога до вас вийду.

Всі зібрались на горбочку,
Посідали там рядочком,
Їх весняне сонце гріло,
А все кругом гомоніло:

— Рже Весна іде! Весна
Уже Зиму проганя!
Ясне сонечко пригріє —
Все кругом зазеленіє!

Л. Гаєвська-Денес

НА ПРОВЕСНІ

Мячиком червоним викотилось сонце,
Хором заспівали весело пташки.
Чи ви чули, діти? Вже весна! Не сон це!
Бо розквітли в лісі фіялки запашні.
Завтра зберемося ми гуртом до школи,
Підемо до лісу, нарвемо квіток.
Зеленіють пагорбки, почорніли доли
І почав вже казочку говіркий струмок.

Ніна Наркевич

Лесіна квітка

У Лесі на вікні є гарний вазонок. Ще взимку мати купила в місті квіткові цибульки й дала Лесі.

— Посади їх до вазонка і добре їх доглядай: підливай щодня, щоб земля була вогка, а як з'являться листочки, то тримай вазонок на світлі. От матимеш до Великодня гарні гіяцинти, сказала мама.

Леся послухала мами. Посадила квіткові цибульки до гарного вазонка й пильно їх підливала. Через деякий час з землі виткнулись гарні зелені листочки, а незабаром вигналась товстенька міцна

стебелінка, на якій визначились цілими рядками пупянки. З кожним днем вони все більшали і Леся ніяк не могла дочекатись, коли вони розкриються.

Леся дуже любить радісне свято — Великдень. Вона завжди допомагає мамі нести до церкви невеличкий кошачок із паскою, крашанками, сиром та пахучою ковбасою. Навколо церкви так гарно бути в колі, де кожний стоїть зі своїм кошачком або мискою, коло якої весело блимає червона свічка. А коли скінчиться відправа й

Х.З.

І пригадала Леся, що має гарну квітку. Цю квітку вона віднесе до лікарні...

Леся повертається до дому, то завжди вона з мамою прибирає Великодній стіл... А цього року на Великодньому столі буде стояти Лесіна квітка, як розцвіте. Тільки чому вона ще й досі не розкривається? Лесі не терпиться. Вона вже може в десятий раз підбігає до вікна й знову приглядається до пупянків. А що, як би їх трошки відкрити? подумала Леся й вже простягнула руку до рослини, як почула з-заду за собою бабусин голос.

— Що це ти задумала, Лесю? Не руш пупянків, поки самі не розкриються.

— Бабусю, я хотіла, щоб квітка розцвіла до Великодня, відказала Леся.

— То ти краще помолися, то й розцвіте твоя квіточка, а будеш пупянки руками розкривати, то завянуть і повідпадають, закінчила свою мову бабуся. Леся її послухала й більше не рухала квітки.

На Великдень вона пішла з татом і мамою до церкви. Там було гарно. Врочисто співав хор, скрізь горіли свічки. Священик у білій, блискучій ризі виходив до людей та вітав їх: „Христос Воскрес“, а на дзвіниці гули дзвони великі та маленькі. Леся молилася, слухала співів, але думка про квіточку не покидала її: „Чи розцвіла квітка, чи ні?“, все думала вона.

Коли всі повернулися додому, Леся відразу підбігла до вікна, де стояв вазоник. А там... Леся не вірила своїм очам... там красувалась замість непоказних зелених пупянків чудова пахуча китиця біло-сніжних дзвоників гіяцинту.

— Розцвіла, розцвіла! застриба-

ла на radoшах Леся. Вона вже взяла вазоник до рук, щоб віднести його до вітальні та поставити на давно приготоване місце, як до кімнати вбіг її старший брат Юрко.

— Ти знаєш, Лесю, що трапилось? Гриць упав на сходах та так пошкодив собі ногу, що його відвезли до лікарні. Бідний Гриць, сумний буде в нього Великдень! Леся знала Гриця. Це — товариш Юрка, що живе недалеко від них.

А Юрко далі казав: — Бідний Гриць! Я віднесу йому свою найкращу писанку та ще книжечку, яку дідо мені подарував. Хай читає, щоб не так сумно йому було лежати.

— А я? Леся задумалась. — Що ж я понесу Грицеві? І пригадала Леся, що має гарну квітку. Цю квітку вона віднесе до лікарні й поставить на столику коло його ліжка. Великодній стіл і без неї буде гарний.

Леся нахилилася до квіточки, поцілувала її ніжні пелюстки та тихенько сказала.

— Бувай здорова, квітонько. Будеш тепер жити вже в хворого Гриця. І видалося Лесі, що хтось шепнув їй із самої середини найбільшого дзвіночка гіяцинту:

— Добре, люба дівчинко. Живи щасливо! І коли на другий день товаришки Лесі запитали її, де подівся її гіяцинт, то Леся розповіла їм, чому цього року її Великодній стіл зостався без квітки. Але смутку не було в душі Лесі. Здавалося, що все навколо ще більше радіє в цей ясний, весняний, погожий день Великодніх Свят.

Ніна Наркевич

ПРО МУДРУ ЛИСИЦЮ І ПІВНЯ ПРОСТАКА

Що лисиці хитро-мудрі,
Півень це давно чував,
Тільки впевнитися в тому
Все нагоди ще не мав.

Але раз Лисиця нишком
І в його курник прийшла,
Бачить — сідало високе,
Й солоденько почала:

— Добрий вечір, куме Петре!
— Чи живі, здорові всі?
— Слава Богу! Як там ваші?
— Та нічого наразі...

То дарма на мене кажуть,
Що така я і сяка,
Що неначебто тиняюсь
По сусідських курниках...

Йду оце до вас у гості,
Люди їдуть до млина,
І розсипали в дорозі
Вісім лантухів зерна.

Там ячмінь, та там пшениця...
Хоч лопатами згрібай,
Або клюй собі, і курок
Із усіх кутків скликай...

Ти сходив би, поки люди
З зерном ради не дадуть
Чи сороки чи ворони
Усього не поклюють...

— Дуже дякую, кумасю,
Завтра я туди схожу,
А тобі зате новинку
Теж цікаву розкажу...

— Ні, ти — зараз. На хвилинку
Тільки з сідала злети,
Розкажу і покажу я,
Як тобі туди пройти...

— Ще раз дякую сердечно
За ту знахідку з зерном:
Завтра сходим неодмінно —
Я і курки — всі гуртом.

Але слухай: наш господар
Баранця оббілував,
І назавтра, ради свята,
Свіже мясо приховав...

— Де? — Лисиця затремтіла.
— Близько. Нічого й шукать:
Там комора в кінці двору,
Круглий прохід без дверцят.

Тільки зайдеш, то праворуч
Білий стіл такий стоїть,
А на ньому, ще й без соли,
Вся баранина лежить...

Попрощалась, і — в „комору“
І не встигла крикнута: „ах!“
Як нежданно опинилась
У Сірка в міцних зубах...

Ранком Півень, як звичайно,
У дворі з курми гуляв,
І замисленно-розважно
Сам до себе сокотав:

— Що лисиці хитро-мудрі,
Щось не віриться мені:
Може й мудрі, та не дуже,
Може хитрі, та дурні!..

О. Кобець

Про неслухняне курчатко

Біда була Квочці-мамі з найменшим її дитятком!

Кілька разів на день воно губилось: або на вулицю вибіжить крізь щілину у паркані, або в кошик якийсь залізе, або забіжить у хлів до корови. Бідна Квочка-мама! Скільки вона з ним натерпілась!

Кожного ранку, виходячи з дітьми на подвір'я, вона повчала їх:

— Ко-ко-ко-кожний з вас мусить ходити біля мене. Ніко-ко-ко-коли не забігайте в хлів до Лиски, бо вона дуже легко може вас роздавити своїми величезними ногами. Ко-ко-ко-корова не любить, щоб її турбували. Не залазьте в той ко-ко-кошик, що стоїть біля воріт: його зовсім несподівано може взяти дядько Семен і поїхати на базар. Тоді ви обовязко-ково загубитесь по дорозі.

Всі семеро курчат уважно слухали мамині слова і завжди про них пам'ятали. А найменшеньке, восьме, забувало про них, як тільки вибігало на подвір'я. Багато разів на день доводилося журитись Квочці-мамі:

— Куд-куд-куди воно знову поділося, неслухняне курча? Ко-ко-ко-коли вже воно, на рещті, порозумнішає?

І ось одного дня сталася пригода, після якої неслухняне курча вже завжди пам'ятало про матусину науку.

Гуляючи по подвір'ю, воно

залізло в кошик, що стояв біля воріт. Саме в той кошик заборонила Квочка-мама залазити. Але неслухняне курча, як і раніше, не звертало великої уваги на мамині слова. Залізло собі в той кошик, лягло на щось м'яке і... задрімало. Коли ж прокинулось, то зразу ніяк не могло зрозуміти, де воно і що з ним робиться?

Його увесь час трусило, кидало з боку на бік і воно ніяк не могло стати на ноги. Страшно стало курчаті...

— Ці-і-іп! Ці-і-іп!... — голосно заплакало воно.

На щастя, його плач почув дядько Семен, який їхав із кошиком на велосипеді в сусіднє село.

— А-а, це ти тут, неслухняне курча! Яке ж ти нерозумне!... Ще трохи, і ти впало б на шлях.

— Ці-і-іп... — почулося жалібно з кошика.

— Добре, не плач, я відвезу тебе до мами. Тільки гляди, ніколи більше не залазь до кошика.

Він повернув велосипеда назад і привіз неслухняне курча на його рідне подвір'я, де його вже давно шукала заклопотана мати.

— Ціп! — радісно вигукнуло курча і побігло до мами.

Від того дня воно стало дуже чемним, слухняним і ніколи не залазить до кошика, в якому набралось стільки страху.

Діма

Суд лелек

Лелеки мають свої суди. Судять за зраду, непослух і кривду. Про одну помсту лелек оповідає очевидець М. Ждан так:

„Син місцевого дідача, що стало перебував у місті і до батька приїздив лиш на відпочинок, не знати з якої причини, застрілив

лелечиху. Усе село захвилювалось. Це ж бо небувалий випадок зробити таку кривду лелекам, що їх так шанують у нас на селі.

„Пан отець ходив до двора з докорами, селяни перестали вітатися з паничем. Та все це не повернуло життя лелечисі.

„А бідний подруг з горя цілком змінився. Колись повний життя, він тепер збайдужів. Цілими годинами сумував коло гнізда, ніби роздумував над трагічною долею, що його так нагло і зовсім незаслужено постигла.

„Він наче б змалів, чи згорбився, його піря, колись чисте, рівне й блискуче, тепер віддулось і набрало брудної барви. За їжею він вилітав дуже рідко. Здавалось нам, що світ утратив для нього не тільки всі чари, але й усю вартість.

„Приблизно за тиждень, коли наш самітник стояв, як завжди, біля гнізда в сумній задумі, появилась над стодолю пара лелек. Вони кружляли короткий час над самітником, а далі кинулись на нього. Боротьба була коротка й нерівна. Самітник мусів залишити своє гніздо. Пара переможців зараз же того самого дня взялись до праці. Праці було не багато, бо гніздо було добре. Нові мешканці гнізда виявили себе працьовитою, енергійною і передусім — закоха-

ною парою. Незабаром лелечиха засіла з повагою на яйцях.

„Не минуло й трьох тижнів, як раптом над стодолю зявилась група лелек, що великими крилами описували щораз нижчі кола. Через 2-3 хвилини з групи лелек відокремився один і стрілою впав на гніздо. Це був той самий самітник. Він нічим не змінився. З несамовитою швидкістю чи, може, люттю кинувся він на лелечиху, що сідала в гнізді. Закипіла боротьба. Самітник почав розбивати яйця з такою силою, що декілька шкарлупин упало поза гніздо.

„Під час цієї розправи, лелеки, що з ними прилетів самітник, кружляли над стодолю. Здавалось, що це є судді, які видали присуд і пильнують, щоб винуватці були справедливо покарані. Коли помста була виконана, всі вони і самітник відлетіли. Покарані сумно стояли над черепям яєць, ніби роздумуючи над розвіяними надіями“ .

Л. Бачинський

ЛЕСЯ ТА БДЖІЛКА

Припікає сонечко,
Зацвіли гречки
Вийшла Леся-донечка
Збирати квіти.
А бджілки гарненькі
Над нею летять,
Стала їх маленька
Дівчинка питать:
— Бджілко золотая,
Ти куди летиш?
— З квітів поспішаю
Мед збирать скоріш.

Будуть мати взимку
Поживу бджілки,
А тобі, дитинко,
Зроблю шільники,
Наллю солоденьким,
Пахучим медком.
Він дуже смачненький
З хлібом, з молоком.
Тільки ти ведмедіку
Про це не кажи
Стежечку до пасіки
Добре стережи!

Ніна Наркевич

Пригоди котика Демка

Маленькому, сірому котикові Демкові жилося добре. Його господариня Маринка дуже його любила. Кожного дня наливала йому мисочку теплого молока, коли її мама приносила молоко від корови. Звичайно мама ставила дійницю з молоком на стіл та починала його цідити. Демко знав, що йому дадуть молока, але завжди, як тільки мама вносила дійницю, починав свою голосну пісню:

**Няв, няв, няв.
Істи час настав.
Дайте коту, дайте.
Няв. Не забувайте.**

І дійсно, ніколи не забували котика ні Маринка, ні її мама. А коли Демко скінчив своє снідання, то страшно вимивав свою мордочку пухнастою лабкою та йшов у куточок коло плитки. Там було затишно й тепло. Він вкладався на мякеньку подушечку, що йому зробила Маринка та дрімав.

Все було дуже добре, поки не з'явився у кухні ще один мешканець, що дратував Демка. На Різдво дідусь подарував Маринці годинничок. Це була гарненька хатка, яку повісили на стіні над столом. В її нижньому поверсі був годинник, що постійно вистукував „тік-так“. А в горішній частині під дашком було віконечко, що відчинялось кожної години й на лідвіконня вистрибувала пташка, яка голосно на всю хату кричала: „ку-ку“. Особливо це було неприємно в часі обіду, коли пташка кричала довго-довго. Демко злостився. Добре, що хоч молочка їй не дають,

цей дурний пташці, але спокою нема і Маринка тепер менше його любить; все до пташки обзивається.

— Дурне пташисько, нічого не вміє, тільки своє „ку-ку“! Почекай, почекай, нахабо, я тебе пристережу колись та з'їм, думав Демко.

Одного разу мама принесла дійницю з молоком до кухні і чогось знов вийшла надвір. В цей день Маринка лежала в ліжку хоренька у своїй кімнаті. Ніхто не налив Демкові молочка. Сумно сидів котик на плитці та поглядав на дій-

— Ой, що ж то сталося з тобою, Демку?

ницю. Не важився зачепити її, бо його не раз за це били.

— Зовсім мене забули, думав Демко. — І це все погана пташка робить. Я їй покажу! Він тихенько вистрибнув на полицку перед віконцем годинника та став чекати, коли вигляне пташка і почне своє „ку-ку“. І дійсно раптом годинник спинив своє „тік-так“, віконце швидко відчинилось, але не встиг ще Демко опам'ятатись та схопити пташку, як щось боляче вдарило його в носик і він полетів униз. І куди ви думали б? Просто в дійницю з молоком. З переляку він вистрибнув на стіл, а пташка в той час задиристо їй дзвінко співала своє „ку-ку“.

Демко почував себе нещасливим. Його розкішне, пухнасте хутро було мокре, очка заплили молочком, що стікало на підлогу. Що робити? На той час увійшла до кухні мама.

— Ой, що ж то сталося з тобою, Демку? Маринко, котик упав до дійниці! Як це він туди втрапив? Та коли мама глянула на годинник, зрозуміла, бо маленька гарна полицка перед пташиним віконцем була зломана.

— Ах, ти ж ледацюго, то ти по-

лював на зозульку? Ну, чекай же, ти від мене дістанеш! А молоко все пропало, бідкалась мама. Але Маринка стала її прохати.

— Мамусю, не бий його, він же дурненький, не розумів, що то не справжня пташка! Мама послухала Маринки, налила теплої води в миску, обмила котика, загорнула в суху шматку і віднесла до Маринки на ліжко.

— Хай тут обсохне коло тебе дурне котеня, а то як вискочить мокре на мороз, то пропаде ще, сказала мама.

Маринка взяла котика під ковдру та ласкаво промовила:

— Грійся, грійся, дурненький, обсіхай! А на другий раз не чіпай зозульки. Хай вона собі буде у своїй хатці...

І Демкові стало соромно. Він зрозумів, що Маринка його любить, як і раніш. Щасливо пригорнувся він до своєї маленької господині та замурчав тихеньку пісеньку, ніби хотів сказати:

— Ніколи, ніколи не буду рухати зозульки. Я люблю тебе, маленька дівчинко! Тільки видужуй швидше, а то мені без тебе сумно, ні з ким гратися!

Ніна Наркевич

НЕСЛУХНЯНИЙ ПЕТРУСЬ

Мама каже: „Уважай!
Ти по стежечці гуляй,
А на грядку не ходи,
Ще багато там води!“

Та Петрусь на грядку йде
І Рябка туди веде.
І брудні обое дуже,
Як свинки ті у калюжі.

Г. Го

Пам'ятник поета Т. Шевченка у Києві

ТАРАСИК

Жив колись на Україні
Хлопчик на імя Тарас.
Жив не так, як всі ми нині:
Був кріпак, овечки пас.
Пестощів, забав дитячих
Наш Тарасик не зазнав.
Іграшок не мав ніяких
І матері він не мав.
Але мав зате хлопчина
Друзів гарних, пастушків.
Серед них Оксанка ніжна
Найдрібніша від усіх.
Раз якось у спеку літню,
Як овечки збились в гурт,
Він читав святу молитву,
Що мов пісня, лилась з уст.
І так любо йому було
І так радісно в ту мить,
Наче мама пригорнула
І до Бога з ним летить.

Але радість, пишна квітка,
Зникла враз, як і прийшла.
І сказав Тарас-сирітка:
„Нікого в мене нема...”
І дитячі щирі сльози
З очей хлинули нараз,
А Оксанка при дорозі
Плоскинь брала у той час
Та й почула. Підійшла,
Тарасика привітала
Сльози витерла гарненько,
Зазираючи в оченята та й поці-
Все розвіялося миттю: [лувала.
Кривда, горе і жалі.
І, за ручки взявшись, діти
Овечь погнали до води.
А коли Тарасик виріс,
Малярем, поетом став,
Він згадав Оксанку ніжну
І про неї віршик склав.

М. С.

Перша втеча Тараса

(З дитячих років Т. Г. Шевченка)

Тарасику було тільки дев'ять років, як став він сиротою. Порадилися батько з дідом, що з ним робити та й послали його на роботу до вчителя-дяка. Там він носив воду й дрова школярям, підмітав клясу, а за це дяк давав йому їсти та куток, щоб переспати. Коли дяк учив дітей, то Тарасик учився з ними. Був дуже уважний і зібний і скоро навчився добре читати. Часто дяк посилав його читати молитви коло вмерлих, а за це давав йому десятку копійку. Все було б добре, якби дяк не пив горілки та на біду, як тільки в нього були гроші, напивався. Тоді він бив Тараса і знущався над ним.

Ось і сьогодні з самого ранку він сидить у своїй хаті, те та лається. Школярі прийшли, а науки нема, бо вчитель п'яний. Тарасик потихеньку забрав дякові книжки та заходився їх читати зі школярями.

— Ти щасливий, Тараску, що так добре читаєш, — сказав йому ковалів Гриць, — а мені то так трудно навчитися...

— Я ще щось умію, хочете, покажу вам! — відповів Тарас. — Дивіться!

І він витягнув з-за пазухи лист паперу та шматок вугілля. Хлопці оточили Тараса, а він почав швидко малювати.

— Дивись, дивись! Як гарно він малює! Що то? Таж то наша школа, а он наша церква! А це коні! А це віз! А там далеко, далеко річка й тополі, що на вигоні! — зі всіх боків лунали голоси.

Тарасик малював і малював, очі в нього блищали, личко почервоніло. Ковалів Гриць тихо та зрочисто сказав:

— Тараску, та ти як справжній маляр! Як вивчишся в школі, то піди до маляря. Знаєш, у Лисянці є один такий, що церкви малює.

— Ану, втни ще щось! — просив сусідський Василько Тараса.

— Ні, годі, нема більше паперу, краще ще почитаємо трохи.

Діти слухали уважно, як їх малий учитель читав. Так пролетів непомітно ранок. Вже сонце високо піднялося й повернуло зполудня, а дяк усе пив та не виходив до своїх школярів.

— І що нам робити? Може б уже на обід іти додому, — спитався наймолодший серед них, Петрик. Та не встиг Тарас відповісти, як на дверях з'явився дяк. Став злісно й похмуро розглядати дитячу громадку, що враз замовкла та причаїлась.

— Що ви тут робите, ледацюги? А ти вже за вчителя? — звернувся він до Тараса, та болюче шарпнув його за вухо.

Діти знали, що тепер уже науки не буде, а почнеться розправа з Тарасом. Потихеньку, один по одному, почали вони викрадатись зі школи та тікати додому. А дяк лютував усе більше й більше. На Тарасове щастя він уже був такий п'яний, що не мав сили піти за річками й відшмагати бідного хлопчика, як звичайно. Він наштотхав його, накрутив йому вуха, а тоді

звалився на долівку в клясі, та там і захропів.

Тарас вискочив із кляси, побіг на город і заховався там у буряні. Тут він дав волю сльозам. Усе пригадалось йому: добра, люба матуся, і дідусь, і тато, і своя люба, рідна хата... Де все поділось? Бувало, набігається з хлопцями на вулиці, прибіжить додому, завжди мати дасть шось попоїсти, а під неділю голову змиє, дасть біленьку сорочку. А тепер... Їсти хочеться, аж голова болить, а надії на їжу сьогодні нема. Дяк спить

то так буде аж до ранку. Завтра неділя... Тарас сумно глянув на свою чорну від бруду сорочину, на штанята, що зовсім обтріпалися, глянув на свої порепані, брудні ноженята та знов залився слізми. Наплакавшись досхочу, мусів він таки подумати про їжу. Потихеньку підкрався до вікна школи й заглянув: дяк міцно спав. Тарас прокрався до дякової кімнати та почав нишпорити. Знайшов цибулину, шматок хліба та дрібку соли. Розділив усе на дві частини. Одну загорнув у шматину й поклав за пазуху, а другу зів. Це були для нього і обід, і вечеря. Відпочив від дякової бійки і лайки та знову за-

сів за свої малюнки. Малював, малював та й задумався:

— А що, якби я тепер пішов до того маляря, що про нього говорив Гриць? Я б йому служив вірно, все робив би, аби він лиш учив мене.

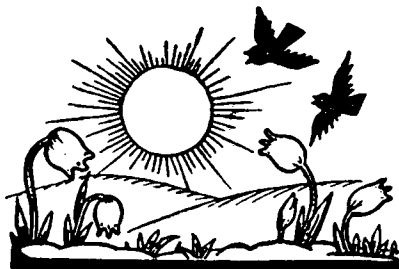
З цією щасливою думкою пішов хлопець до свого куточка та ліг спати. Прокинувся зі сходом сонця і все пригадав. Дяк ще спав на тому ж місці. Тарас швидко зав'язав хліб і свої малюнки в клуночок, узяв паличку та, як дорослий, поважно перехристився і вийшов на шлях до села Лисянки. Навколо зеленіли лани, над ними стелився раніший туман. У чистій траві блищала роса. Вітрець легенько повівав. А сонечко здіймалося все вище й голубило своїм промінням голівку хлопця, ніби казало:

— Так, маленький, учися, з тебе будуть люди!

Тарас ішов швидко, не оглядаючись на рідне село. Йому світила надія стати малярем.

І хоч не швидко, а надії його сповнилися. Пройшли роки і він став знаним малярем і ще більш знаним поетом, якого люблять, знають і шанують не тільки в Україні, але в цілому світі.

Ніна Наркевич

ВЕЛИКДЕНЬ

Страсний Четвер

Сьогодні з самого ранку мама прибирала гарно всі кімнати, приготувала для всіх чисту білизну, взуття та одєжу, викупала всіх дітей та й сама помилася. На кухні теж було вже чисто, лиш допікалися в печі ковбаси, мясо, що приготувала мама на Великдень. В кутку на столі красувались румяні, запашні папушки та блискуча поливяна миска, повна гарних писанок. В домі була врочиста тиша.

Прийшла бабуся допомагати мамі закінчити роботу, але говорили вони дуже тихо. Малій Галинці надокучила тиша й вона почала голосну пісеньку, але бабуся серіозно спинила її:

— Тихше, Галю, хіба ти не знаєш, що сьогодні „чистий четвер“? — сказала вона.

— Та я знаю, бабуся, затихла дівчинка. Потім вона запитала:

— Чому цей четвер звуть чистим?

— Ось бачиш, дитинко, скоро Великдень, — велике свято, то до нього люди готуються задовго, бо хочать бути найкращими в цей день. Вони й хати прибирають гарно, чисто, самі миються, чисто вдягаються та стараються бути найлагіднішими, найдобрішими в ці дні. Коли ми закінчимо роботу, то підемо з мамою до церкви на Страсі, слухати, як пан-отець буде читати Євангелію про муки,

страждання та смерть Ісуса Христа.

— Бабусю, я велика вже, візьміть мене з собою. Я теж хочу слухати Євангеліє.

— Добре, погодилася бабуся.— Тільки памятай, Служба довга й треба при читанні світити свічку, а після останнього Євангелія вже не гасити її, а таки запалену віднести додому. Ця свічечка четвергова допомагає цілий рік, як її засвітити, коли хтось тяжко хворіє.

— Візьміть мене до церкви, я буду чемна, візьміть, обіцяє Галинка.

Трудно було їй дочекатися вечора. Нарешті час прийшов. Всі зібралися в дворі мовчазні, врочисті, в чистій святочній одєжі та пішли разом до церкви. Там було напів темно. Тільки блимали зелені та червоні вогники лямпадок біля ікон та горіли свічки коло хреста, що стояв посеред церкви, повитий чорною стрічкою. Людей було дуже багато, кожний тримав у руці свічку. Бабуся купила собі й дітям теж по великій свічці. Почалася відправа. Жалісно, сумно співав хор, а пан-отець читав Євангеліє. Галинка й раніше знала все про страждання Христа, але тут, у церкві слова Євангелії ще більше зворушували її. Набігали на очі сльозки. Дивилася Галинка

Галинка дуже втішилася, що її свічка не погасла.

на хрест, на розп'ятого Христа, на схилене біде Його чоло й думала:

— Чому люди були такі жорстокі до Нього... Ось три старших школярі, а серед них її брат —

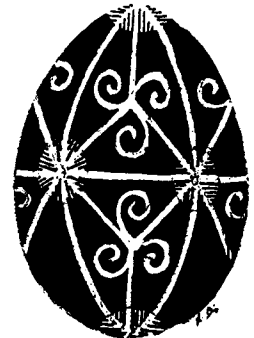
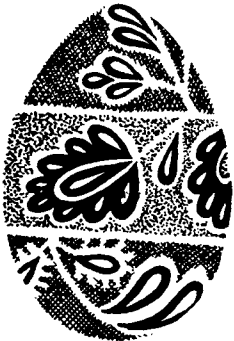
Юрко, вийшли на середину церкви та заспівали — „Ро-о-о-збій-ника“... Полились чудові згуки пісні, а Галинці здавалося, що вона здійснюється з ними вгору все ви-

ще... „Просвіти й спаси мене...“, пролунало востаннє. В повітрі пліли хвилі прозорого, синьоватого ладану. Свічки горіли, як маленькі зорі в руці. Всі підійшли поцілувати хрест тай стали виходити з церкви, а свічок не гасили. Хутко вся вулиця наповнилася людьми, що верталися з церкви. Як мухи-світляки пліли запалені свічечки й творили ясний ланцюг, що розтягнувся по всіх вулицях, ген далеко від церкви. Галинка обережно ручкою затуляла полум'я свічки, щоб не згасла. Вона дуже втішилася, коли нарешті вони з бабусею дійшли до дому та її свічка не погасла. Бабуса від-

несла всі свічечки до ікони та під нею поклала їх на полицьку.

— Ну, а тепер підемо спати. Уже недовго залилося нам до Великодня — два дні. Вони проминуть скоро, а тоді почуємо „Христос Воскрес“, сказала бабуса, перехрестила та поцілувала Галинку. І так стало тихо, спокійно на душі у дівчинки. Вона знала, що через два дні буде веселе, гарне свято, а сумне все минеться, бо в ньому будуть згадувати про перемогу Правди й Любови, за яку вмирав Христос. З такою радісною думкою дівчинка заснула й увісні бачила Янгола серед чудових білосніжних лілей.

Н. Наркевич

ПИСАНКУ ПИСАЛА

— А я писанку писала!
 — Ти? Сама, Оксано?
 — Ні, ще й мама помагала.
 — Що ж робила ти? Що — мама?
 — Я бляшаночку помила,
 Мама віск у ній топила.

Мама писанку писала,
 Я бляшаночку держала.
 Ми взяли ячок двоє,
 Розписали їх обоє.
 Фарбували їх у фарбі.
 Подивіться — гарні, гарні!

Чо.

ДЕНЬ МАТЕРІ

Троянди для мамі

Ще довго до Дня Мамі мала Галюся радилася зі своїм старшим братом Дорком, яку б то вони могли мамі справити несподіванку. Кожне з них мало по кілька заощаджених долярів і кожне хотіло власним коштом щось для мамі приготувати.

Отож, Галюся мала вишити рушничок і купити китицю троянд. Із першою справою вона звернулася до бабуні, яка жила недалеко. Бабуня дала Галюсі полотно, а нитки заплатила дівчинка сама. От і ходить Галюся до бабуні і там вони нишком від мамі вишивають. Галюся ще мала, ще добре вишивати не вміє, то бабуня допомагає, сама вишиває більш складні звори, а Галюся по краях вишиває простеньку простяжку і кривульку. — Що то простяжка? От, наперед голки, так легко! Овва! А кривулька? — То один хрестик нижче, один вище. Яюсь воно йде.

А Дорко? Е, він задумав щось важніше, дорожче. Задумав купити для мамі настільну лямпку. Мама трохи нездужає і бере роботу, шитво додому і шиє для фабрики вечорами. Часто мама нарікає, що не бачить добре від того світла під стелею і каже: От придалась би мені добра настільна лямпка, Дорко слухає і щось собі міркує.

Аж ось трапилася нагода. Якраз перед Днем Мамі була велика ви-

продаж у крамниці лямп. Продаються лямпки за пів ціни. Брат і сестричка потихеньку порадилися. Мамі сказали, що йдуть на прохід. Та й пішли. А там народу у цій крамниці, мов бджіл у вулику. Одні сюди, другі туди — так, що вони ледве протиснулись до середини. Купили чудову порцелянову, розмальовану квіточками лямпку із шовковим абажуром. Галюся на radoшах аж ручками плескала. Та й подалися до виходу.

А тут при виході люди так стовпилися, що годі було розминутися. Дорко йшов наперед і ніс під пахою лямпку, а Галюся ззаду трималася його поли. Нагло люди відділили брата від неї і вона опинилася сама. Мало того: її стиснули так, — що вона і дихнути не могла. З переляку крикнула:

— Дорку, де ти? Рятуй!

На цей крик Дорко повернувся і простяг до Галюсі руки. В цій хвилині хтось його пхнув. Лямпка висунулась з-під пахи і таррах! Впала на брук і розбилася на дрібні куски. Хтось відсунув ногою ці черепки під мур. А за хвилину брат і сестричка стали над ними, з похиленими головами, сумні, сумні!. Пропало, все пропало, ціла радість розвіялася... Раптом Галюсі прийшла така думка:

— Дорцю, а може ти ще маєш трохи грошей, то вернемося і ку-

пимо другу лямпу, я там бачила ще одну таку. На ці слова він наче пробудився із задуми і почав скоро числити свої гроші.

— Ні! — сказав, — не стане на лямпу. Хіба вернемось і купимо щось дешевеньке.

— О, ні, ні Дорцю! Це має бути лямпа, конче лямпа, мамуся так дуже її потребує. А по хвилині:

— Знаєш що, братіку, я доложу свої гроші, ті, що мали бути на квіти для мами, до твоїх і тоді стане, щоб купити лямпу. А я подарую лиш рушничок. Дорко на це ніяк не хотів погодитися.

— А квіти? А троянди для мами, що ти ними так дуже тішилася?

Але Галюся так примилувалась, так просила, що він вкінці прийняв від неї всі ці кводри і дайми, які вона висипала йому на руку із своєї торбинки. На щастя стало на лямпу і ще на скромну китичку квіток. Не троянд, бо вони дорогі, а таких мечиків, волошок і барвінку.

Обоє повеселішали і вернулися до дому. Галюся підстрибуючи побігла наперед до кухні, забавляти маму розмовою, а Дорко нишком-тишком прокрався до пивниці та й поховав дарунки. Як таємниця, то таємниця!

Пізніше Галюся пішла до бабуні по свій рушничок. Бабуня несподівано запитала: А троянди? Ти купила троянди для мамусі? Дівчинка почервоніла, звісила сумно голову і сказала тихо:

— Ні, бабусю. Ми порадилися з Дорком і купили таку малу китич-

ку, — там і мечики, і волошки, і барвінок...

Бабуня пильно подивилася на свою внучку і сказала лише:

— Угм-м — то це так, ото ж троянд не буде — ну, нехай... — вона догадалася, що дівчинка з чимось ховається, щось недомовляє та й більше не допитувалася.

Перед сном Галюся вдома все приготувала: рушничок перевязала стяжкою, квіти вставила до води і заховала за шафу. А для себе приготувала білу суконку, щоб була під рукою, бо завтра треба встати раненько, — бо то День Мами. Помолилася і лягла спати. І нагло чомусь їй стало так сумно... Може пригадалося, що немає троянд для мами. Зітхнула:

— Ах, коли б то сталося таке чудо, як часом у казці буває! Коли б яка добра фея подарувала мені китицю троянд. — З тією думкою почала засипати. Коли оце уже в півсні огорнув її несподівано чудовий запах і щось холодне, шовкове і пахуче доторкнулося до її личка. Що це? Це ж троянди, чудові троянди. Ціла китиця лежить біля її личка на подушці. Але ж це не може бути! Чи це правда чи сон? — Ні, таки правда. Бо ось над нею нахилиється її добра бабуня і шепче:

— Галюсю, це квіти для тебе, ти так їх бажала, а відмовила собі. Знаєш, я лиш чудом дістала їх поки зачинили крамниці. А Галюся собі шепче:

— Чудом, бабуню, чудом? — І вона майже вірить, що сталося якесь чудо. А бабуня говорить:

— Одна знайома пані була там,

Лямпа висунулась з-під пахи і тарих!

під крамницею, бачила вашу при-
году, все чула і мені розказала. А
ти мені нічого не сказала. А Галю-
ся на це:

— Бабуню, як таємниця, то та-
ємниця!

А що то було радості на другий
день! Мама тішилася чудовою лям-

пою і рушничком та тулила до
грудей китицю троянд.

Потім всі разом пішли з тортом
і добрими побажаннями до бабуні.
Бо бабуня також мама — то мамі-
на мама. А якеж! І вже більше ні-
яких таємниць не було між ними.

Олена Цегельська

Л І Т О

ДО ЧОВНИКА .

Човнику легенький, вже весна настала...
Більш не будеш плавати в маминім відрі.
Вже сніги розтали, по полях побігли
Жваві та веселі гомінкі струмки.
Завтра ми підемо в поле до струмочка,
Хвилька тебе швидко в річку понесе,
Потім з річки в море широкеє, сине
Вітер буйний жваво вперед пожене.
Я хотів би, човнику, з тобою поплисти
Крізь широке море до тих берегів,
Де за морем синім мами Батьківщина
Україну милу бачити б хотів.
Виросту великим, капітаном стану,
Корабель у море сам я поведу!
І мамусю люблю, щоби не журилась,
Я до України із собою візьму.

Ніна Наркевич

БІЛЯ СТАВКА

Зелена жабка над ставочком
Заквакала на беріжку:
— Новину знаю я цікаву,
Всі слухайте — я розкажу!
Швиденько рибки підпливали,
Метелики, бабки злітались,
Новину жабячу послухать,
Жуки й комашки позбігались.
Всі жабку колом обступили,
Мовчать і слухають уважно.
Вмостилась жабка на камінчик,
Заквакала до них поважно.
— Цю ніч я так погано спала,
Поганий настр'їй вранці мала,

Нічого їсти не хотіла,
І ніби голова боліла...
Я вирішила для розваги,
Пройтись трошки по гайочку —
І там людських дітей узріла
Під деревами в холодочку.
Які веселі це створіння,
Та й розумненькі всі, нівроку,
Співають гарно, машерують, —
Я довго приглядалась збоку.
А потім сіли кругом пані —
Вона їм щось оповідала,
А потім знову щось співали,
І дуже гарно танцювали.

А я із сестрами-жабками Співати будемо вам хором . . .

Щоб вам про це розказати,
Я до ставочка поспішила,
Забула, що погано спала,
Що голова мені боліла.
Я запропонувати хочу
Усім вам, любе товариство,
Забавмося і ми так трохи, —
Я думаю, що це корисно.
Хвостами рибки враз крутнули:
— Ми ж не зуміємо співати!
Жуки й комашки стурбувались:
— Ми не умієм танцювати!
— Машерувати ми не вмієм...
Мало не плаче синя бабка.
— Ми зараз все це улаштуєм —
Так заспокоює всіх жабка.
— Жуки! Комашки! По чотири
Рядками рівними ставайте!
Ви будете машерувати,
Лише сигналу почекайте.
Вам, рибоньки, там у водичі
Водити хорівід годиться.
Бабки, метелики пильнуйте!
Ви колом над ставком танцюйте.
А я із сестрами-жабками
Співати будемо вам хором.

Отак то ролі поділивши,
Забаву зробимо чудову!
Жабки розсілись на камінні,
Заквакали, заджерготали,
Жуки з комахами рядками
По бережку машерували.
Бабки синенькі над водою
З метеликами танцювали,
Веселі рибки у ставочку
Моторно „Шума“ заплітали.
Такий зняли над ставом галас...
О! Голосний концерт той був!
Аж сірий журавель цибатий
З болота, здалеку почув.
Відразу прилетів на беріг,
Наставив дзьоба, націлівсь,
Вже тішиться, що щось піймає
Та трохи бідний помиливсь...
Бо через той мисливський запал
Якийсь камінчик зачепив.
Камінчик покотивсь у воду...
Бе-бех! І шуму наробив.
Враз припинилася забава...
Всі врозтіч! Хто куди сховавсь.
Нічого не впіймав цибатий
І з „довгим носом“ він зоставсь.

Лідія Гаєвська-Денес

ВІЗЬМИ МЕНЕ, ВІТРЕ...

Як гай несподівано зашелестить,
Здригнувшись усім верховіттям,
Я знаю: це знову, це знову летить
Невтомний мандрівник той—вітер.

Візьми мене, вітре, з собою візьми, —
Ти в світі буваєш усюди;
Я хочу туди, де лихої зими
Нема, не було і не буде.

Я знаю: дороги туди не близькі,
Та вмієш ти прудко літати . . .
Я знаю: ти знаєш країни такі,
А я — дуже хочу їх знати! . . .

Візьми мене, вітре, на крильця свої
Із цього похмурого гаю;
Неси мене, вітре, в далекі краї,
Де сонечко спать не лягає;

Де ранішні роси-перлини ясні
На травах шовкових не тануть;
Де квіти пахучі, де квіти рясні
Цвітуть і ніколи не в'януть . . .

О. Кобець

Чому у слона такий довгий ніс?

Сірий слон був кремезний і дуже добрий — завжди радо допомагав товаришам. У гушавині ліса протоптував стежку до води, щоб меншим тваринам легше було йти на водопій, а найменших брав на свою широку спину і доносив до води.

Одного разу маленька малпа вилізла високо на дерево, а злізти не вмiла. Мама її була хвора й не могла їй допомогти. Довго старалася — ані скочити, ані сповзти — занадто високо! На радість побачила слона й почала його прохати, щоб прийшов їй із допомогою.

Тоді ще у слона ніс був звичай-

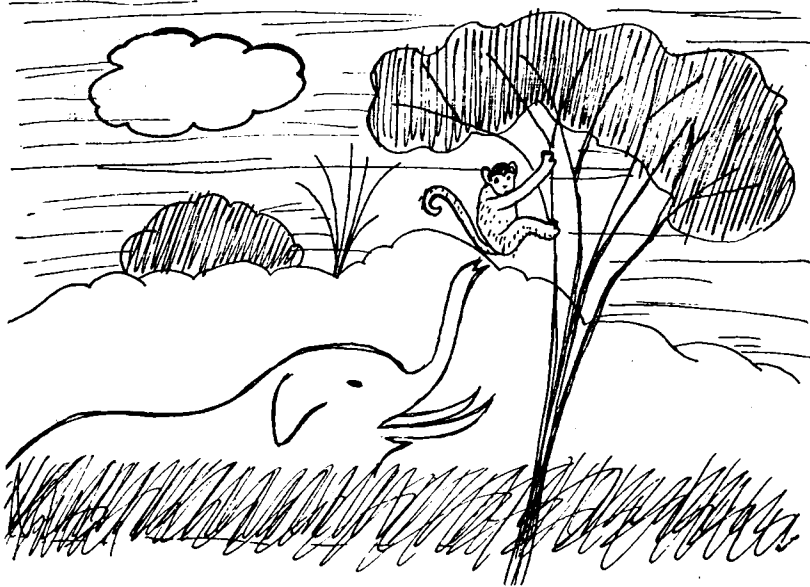
ний, як у всіх других звірят. Він підійшов до дерева, на якому плакала маленька малпочка і хотів її зняти. Довго намагався, але не міг досягнути. Ніяк!

Тоді Господь Бог побачив, як слон хоче допомогти й каже:

— Треба збільшити йому ніс, щоб він міг врятувати дитятко-малпу. І ніс слона почав рости й рости, поки став довгим хоботом. Аж тоді зміг зняти з дерева малпочку.

Хобот залишився слонові назавжди і добрий слон може тепер своїм довжелезним носом дістати, де лиш захоче.

З англійського Л. Л. Р.

І ніс слона почав рости й рости, поки став довгим хоботом...

Рисунок Олі Михалевич

Пригода в лісі

Раз пішов я у ліс по квіти. День був гарний, соняшний, теплий. Який то ліс чудовий улітку! Зелені, кристалі клени згинаються над тобою широкими, листястими гілками. А побіч них високі, дужі дуби випростались, немов козаки запарозькі, що стережуть лісову красу...

Став я посеред лісу, мов зачарований. Аж згадав про квіти, що їх мав нарвати своїй меншій сестричці на уродини. Нахилиюсь, а вони пахнуть так, немов медом хтось їх полявав. Зірвав я одну квітку, другу, третю. Рву і складаю в китицю. Уже чималенька вона, а ще хочеться більше. Коли я до однієї квітки, а з-поза неї лізе до мене величезна з дві мої руки завбільшки, жовто-срібна гадюка. Під моїми ногами неначе земля похитнулася — так страшно мені стало. Руки тремтять, серце калатає. Не знаю, як воно сталося, а тільки з того страху я зірвався з місця, мов опечений і — навтьоки! Але квітів із рук не випустив. Притис їх до грудей і мчуся, аж дух мені заперло. Озираючись боюся, а хочеться. Чи не жететься за мною гадюка?

Озираючись і яка дивовижа! З ляку, виходить, я далеко не забіг від тих квітів, де рвав (а здавалось мені — що я так швидко біг!), бо недалеко позад мене я побачив гадюку і сірого їжака. Між ними точилась страшна боротьба. Їжак, видно, схопив гадюку за хвіст і заховав свою голову в середину, скрутившись у клу-

бок. Ні голови його, ні очей, ні ніжок не було видно а тільки на-стобурчені, гострі, як голки — колючки. Гадюка, бажаючи вирватися із того затиску, шосила звивалась над їжачим клубком, билася головою і всім своїм тулубом об голки, розбиваючись об них.

Боротьба між гадюкою й їжачком була жорстока й завзята. Такого я ще ніколи не бачив! Я стояв, як укopianий, чекаючи на вислід цієї боротьби. Радів із кожного сміливого поруху їжака і безсилового борсання гадюки. Нарешті гадюка зробила останній, кволий порух і — завмерла. Вона була нежива.

Тоді їжачок-сірячок випростався, висунув із свого клубочка писочок, подібний до чорного пятачка, подивився на мене добрими, маленькими, як у рибки очима і немов хотів сказати до мене:

— Тепер можеш спокійно рвати квітки, небезпека минула...

Радості моїй не було кінця. Я хотів підійти до їжачка й погладити його руками по сіренькій одежині, але він уже поліз у кущі, до свого кубельця.

Я ще нарвав квітів, зладив велику, гарну китицю та й повернувся додому. А в хаті розповів про цю пригоду з їжачком-сірячком та гадюкою. Я щоб знали, що їжак не боїться гадюк і вбиває їх, як описано вище, то я розказав це й вам, дорогі малі читачі дитячої сторінки. Матиму нагоду — іншим разом розкажу ще про щось.

Петрусь

Перстень

Колись давно жила один чоловік. Він дуже пильно працював і в його господарстві все йшло добре.

Одного дня він орав на своєму полі. Раптом бачить, якась дивна старенька жінка йде напроти, підходить і каже:

— Чому так тяжко працюєте, а великої користі з того не

маєте? Я вам краще ось що пораджу: Далеко в лісі є великий дуб — більший за всі інші дерева. Будете йти аж два дні до того дуба, зрубаєте його і тоді будете мати велике щастя.

Селянин не чекав, щоб йому це повторювано. Взяв сокиру і пішов.

І дійсно, два дні пройшов ті-

— Як випустиш мене на волю, дам тобі в нагороду цей перстень.

єю дорогою і побачив великого дуба. Зараз же й почав його рубати. Коли дуб повалився, з нього випало кубелечко і в ньому розбилося два яєчка. З одного випав на землю золотий перстень, а з другого вилетіла маленька пташка. Вона почала рости і збільшуватись, нарешті сказала зляканому селянинові:

— Як випустиш мене на волю, дам тобі в нагороду цей перстень. Він є чарівний: коли матимеш якесь бажання — скажи йому і поверни перстень на пальці. Тоді зараз же все здійсниться. Але вважай — можеш зголосити лиш одне бажання, після того перстень вже стає звичайний. Отже уважно все продумай! І пташка відлетіла.

Чоловік надів перстень на палець і пішов до дому. Ввечорі він був у місті, де жив його приятель-золотник, що мав багато дорогіших золотих річей у своїй крамниці. Селянин показав йому свій перстень і запитав, як він оцінює його.

— Майже невартісний, відповів золотник. Тоді селянин оповів, який то є чарівний перстень і напевне дорожчий за всі речі в його крамниці.

Але золотник був недобра людина. Він запросив селянина до себе ночувати:

— Як ви залишитесь, то й мене пощастить.

Гостив селянина, приніс декілька пляшок вина і частував його, наче найкращого свого приятеля. Та коли той заснув,

золотник зняв тихенько з його пальця чарівний перстень, надів йому другий, цілком подібний, але вже звичайний.

Ранком золотник не міг дочекатись, коли селянин піде до дому. Як тільки лишився сам, позачиняв віконниці, замкнув двері і, повертаючи чарівний перстень на своєму пальці, сказав:

— Хочу мати сто тисяч фунтів золота.

Лиш промовив це, як золото посипалось наче золотий дощ. Золоті монети падали йому на руки, на голову, на все тіло — скрізь. Коли золотник спробував дістатися до дверей, воно не пускало його рухатись. Скоро всього його залило золотим дощем і весь час золото падало все далі й далі...

Так багато було золота, що підлога тріснула і все золото і сам золотник провалились в пивницю. Великий лоскіт від того почули сусіди, позбігались, мусіли виломити двері і побачили, що сталося. Але вже було за пізно. Золотник був мертвий — золото його задушило.

Тим часом селянин із легким серцем наближався до дому. Він зовсім не знав, що має вже лише звичайний перстень на пальці. Показав його жінці і каже:

— От тепер, жінко, ми з тобою щасливі люди. Наша доля вже певна. Лише мусимо бути дуже обережні, вибираючи

щось найліпше, коли будемо просити чогось у персня.

Жінка зараз запропонувала купити поле, що було якраз між двома смугами їхнього.

— То гарний шматок! Що ти скажеш, щоб ми забажали саме це?

Але хазяїн відповів:

— Я певен, що можемо бажати чогось кращого, ніж це поле. Тим більше, що попрацюємо з тобою і зможемо й так його купити.

І дійсно, вони взялися за роботу і тому, що врожай був добрий, змогли купити бажане поле.

— От бачиш, всміхаючись сказав хазяїн жінці, те поле вже наше і бажання лишається надалі. А жінка почала знову мріяти купити коня й корову. Та чоловік знов їй на це:

— Дорога дружино, навіщо використовувати перстень на таку звичайну річ? Гадаю дістати коня й корову без персня.

Так воно й сталося. В кінці другого року заробили гроші і купили коня й корову. І ще більше був задоволений селянин:

— Бачиш, придбали, що хотіли, а дороге бажання ще ціле. Які ми щасливі!

— Ні, жінка роздратовано на це відповіла, не можу зрозуміти тебе. Завжди ти мав звичку скаржитись, що не маєш різних речей, а ось зараз, коли маєш можливість дістати, що лиш схотів би, ти тяжко працюєш

від ранку до ночі і марнуєш найкращі роки свого життя. Ти міг би бути багатим хазяїном, королем, мати багато грошей, а ти нічого того не маєш. І то лиш тому, що не хочеш використати персня.

Селянин відповів:

— Дивись, ми обоє молоді, а життя довге. Памятай, що перстень сповнить лиш одне бажання. Можливо пізніше стане зле. От коли ми його будемо потребувати! Хіба ми не є щасливі з того часу, як його маємо? Будьмо вдячні і не накликаймо біду.

Що казав селянин, була то свята правда. Здавалось, що сам перстень принесе те щастя, хоч вони обоє працювали цілий день. А ввечорі селянин любив сісти перед хатою і побалакати з сусідами.

Роки йшли, а бажання ще не було висказане. Іноді жінка таки хотіла мати щонебудь, але селянин завжди радив ще почекати. Зрештою і сама жінка не дорікала більш чоловікові. А селянин лиш частенько поглядав на свій любий перстень, а не бажав нічого.

Тридцять-сорок років минуло. І селянин і його жінка зовсім постарілись. Бог був до них добрий. Однієї ночі старенькі разом померли. Діти й унуки стояли навколо, прощались зі своїми любими батьками. Одне з дітей хотіло зняти з пальця мертвого батька перстень, але найстарший сказав:

— То ні! Залиши рідному та-

тові його перстень у могилу. Він все любив його і мати дожила ним. Певно, цей перстень мама подарувала батькові, коли вони були ще молоді.

Так старого селянина поховали разом із жінкою. На його пальці був перстень — звичайний, а ціле життя він був певен,

що має чарівний. Та все він приніс їм щастя — скільки чоловік може бажати.

Отже бачите — маленька річ у добрих руках є краща, ніж велика у недобрих.

Переклала з англійського
Л. Русова-Ліндфорс

Цікаве жученятко

У жучихи-мами було жученятко та таке мані-і-сіньке. Мама-жучиха мала чудові, шовковисті крильця, які закривала, як плащиком, другими, коротенькими, твердими крильцями червоного кольору з чорними цяточками. Звали її „Боже Сонечко“. Це була дуже добра мама й любила своє жученятко.

А воно зовсім подібне було до мами, тільки вдвоє менше. Гарно їм жилось у їхній хатці, що містилась на кущику шипшини. Коли сонечко гріло, тоді жученятко з мамою вилазило на сам вершечок кущика, гріло свою спинку, розправляло вусики й милувалось чудовими квітками, що цвіли на шипшині. А коли починався дощ, тоді мама кликала жученятко та казала йому скоро ховатися під листячко, де вони могли спокійно спати. І завжди мама-жучиха казала:

— Дивись, жученя, не втікай від мене, не залітай далеко від нашого куша! Ти — маленьке, а там далі може бути багато небезпечного для тебе.

Та жученя було неслухняне й дуже цікаве.

— Ну й що той наш кущик і що той лісок! От якби полетіти да-

леко-далеко, так як он ті пташки літають! — думало жученя.

І от одного разу, як мама дрімала на пелюстках шипшини та вигрівала на сонці спинку, жученятко розправило на сонці крильця й тихенько піднялося вгору. Гарний то був льот!

Легенький вітрець ніби гоїдав його у повітрі, а йому здавалось, що це воно так саме летить, підіймається вгору і падає вниз, то пливе в один бік, то в другий. А над ним плили легкі, білі хмарки, дивилося сине, блискуче небо. Так летіло жученя, летіло й не помітило, як десь далеко позаду лишився рідний лісок, кущик шипшини й мила мама-жучиха.

Зустріло воно на дорозі хруща.

— Зум-дж! Зум-джу-у! Гей ти, мала комашко, куди це ти летиш та ще й сама? — загукав хрущ.

— Хочу світ побачити. І зовсім я не малий! — ображено відповіло жученя. — Я вже скоро буду такий великий, як моя мама.

— Дивись, не залітай далеко! Не знайдеш потім дороги додому... загув хрущ, але жученя ніби не чуло, полетіло далі.

Тепер воно вже летіло над по-

лем, а лісок тільки чорнів на обрії. Гарні були ниви! Пшениця викидала колос, а овес коливався від вітру: неначе срібні хвилі бігли по вівсяному полі. Скрізь голубіли, червоніли й жовтіли польові, пахучі квітки. Довго літало жученятко, розглядало колосся, квітки, бджілок, що дбайливо збирали мед з квіток та не помітило, як сонечко почало схилятися на захід. Стомилось жученя, спати захотіло, але лісок, рідний куц шипшини та люба мама були далеко-далеко... І тут на біду не попадалась йому назустріч ніодна комашка, а дорогу додому воно забуло.

Стало жученя летіти скоро-скоро. Побачило дерево, яке нагадало йому рідний лісок та й направило до нього свій льот. Летіло так швидко, що не помітило, як наткнулося на гілку, вдарилося й упало.

А то була верба, що росла над струмочком. Наше жученя прямо впало у струмок.

— Ой, рятуйте, рятуйте, потопаю! — зумкало бідненьке. На березі сиділа маленька жабка. Вона побачила, як борсалось жученя у воді. Сtrib-стриб та й поплила до нього. До рота вона взяла листок.

— Гей, ти, мале, вилазь на листок, квакнула.

Бідне жученя зібрало останні сили і вчепилось за листок. Вилізло на нього. Крильця в нього обмокли, не могло більше летіти.

Жабка потягнула листок до берега.

— Ква! ква! Кумо, що ти везеш собі на вечерю? — заквакали з берега другі жаби. Жученя затремтіло:

— Мабуть зїсть мене ця жаба. Ой, де ж це моя мама? Але жабка відповіла своїм приятелькам:

— Та ні, це ж не муха, а жук — він твердий, не підходить мені на вечерю. Хай обсохне й летить собі. І жабка витягнула листок із жученям на беріг. Коли жученя трохи обсохло, запитало жабки, що саме недалеко нього полювала на мушок, чи не знає вона, як йому добратися до мами.

— А де ж вона живе? — запитала жабка.

— На шипшині, у ліску.

— Е-е то далеко! Обсихай-но швидше та лети собі скоріше, бо я тебе пожалувала, а от прийдуть старші, то може й не помилують тебе — зїдять.

Після такої відповіді жученятко не барилось, швидко звилося вгору і знову полетіло. А сонечко спускалося все нижче й нижче. Страшно було летіти і вже немилый був жученятку світ. Коли почувало воно рідне „зум-зум-зум!“ Це люба мама вилетіла з ліска, шукаючи свого синочка. Хруц розказав їй, що зустрівчав його. Як зраділо жученя, важко розказати. Зум-зум-дж! Полетіло воно разом із мамою до рідного куца шипшини.

Ніна Наркевич

З СОНЦЕМ Я ДРУЖУ

З сонцем я найбільш дружу:
Сонце встане — я встаю,
З сонцем стежкою біжу
В полі, в лузі і в гаю.
З сонцем я веселий скрізь,
Разом з ним в ставку купаюсь.
А як тільки дощик — бризь!
З сонцем я й собі ховаюсь.
Коли ж ручки й ніженята
Вже потомляться, малі,
Сонце йде і я йду спати . . .
Тихо.

Тихо.

Лю-

лі-

лі.

Петро Кізко

МАЛА ПОМІШНИЦЯ

Хоч ще дуже я маленька,
Але всю роботу знаю.
Часто хвалить мене мама,
Що так радо помагаю.
Вмію випрати, зварити
Всі чужі і наші страви,
Лялі сукні всі пошити,
На щодень і до забави.
Песик Гавко дуже часто
Помагає при роботі.
І тоді стає всім ясно,
Що ми робимо з охоти.
Киця чистить всі горнятка,
Гавко хвостиком змиває.
Часом скаче він на татка,
Як часопис він читає...

СакСаг

ОЙ, ЛЮБЛЮ

Ніженьками босими
Я ходити росами

Ой, люблю!

Травами-покосами
З голубими косами, —

Ой, люблю!

Бігти понад річкою
Стежкою, мов стрічкою,

Ой, люблю!

На човні з сестричкою
Поплисти водичкою

Ой, люблю!

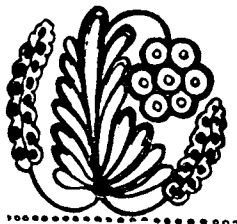
Берегами, кладками
Пурхати з дівчатками

Ой, люблю!

Милуватись ранками
Квітлими світанками

Ой, люблю!

Петро Кізко

Ціна 50 центів

